

Ang Aklat ni Daniel - Bilang Apatnapu't Tatlo

Pagbubunyag sa Simbolismo ng Kasuklamsuklam na Paninira sa Propesiyang Biblikal

Jeff Pippenger
2024-01-07

Ang pagtukoy ni Pablo sa Romang pagano bilang kapangyarihang pumigil sa Papado na umangat sa kapangyarihan noong taong 538 ay naging patotoong kinilala ni William Miller, na siyang nagpatibay sa pagpapakahulugan na ang “the daily” sa aklat ni Daniel ay kumakatawan sa paganismo. Ang balangkas ni William Miller ay nakasandig sa dalawang kapangyarihang sumasalanta: una, ang paganismo; at kasunod, ang papalismo. Ang pinakamahalagang tuklas ni Miller bilang patibay sa balangkas na iyon ay ang patotoo ni Pablo sa 2 Tesalonica, kabanata ikalawa, kung saan ipinakikilala ni Pablo na ang pagpigil sa Papado, na ipinataw ng Romang pagano, ay aalisin, upang ang “tao ng kasalanan” ay mailuklok sa templo ng Diyos, na ipinakikita ang sarili niyang siya ang Diyos.

Sa aklat ni Daniel, ang simbolo ng “the daily” na kumakatawan sa paganismo ay laging sinusundan ng isang simbolo ng Papado, maging inilalarawan man ito bilang ang “pagsalangsang na nagdudulot ng pagkatiwangwang” o ang “kasuklam-suklam na kalapastanganan.” Gayunman, sa babala ni Cristo sa mga Kristiyano hinggil sa pagkubkob at pagkawasak ng Jerusalem na naganap sa loob ng tatlo’t kalahating taon mula 66 hanggang 70 AD, tinukoy ni Cristo ang “kasuklam-suklam na kalapastanganan, na sinalita ni Propeta Daniel” bilang tanda para sa mga Kristiyanong nasa Jerusalem na agad tumakas. Ipinakikita ng kasaysayan na ang tandang iyon ay hindi ang simbolo ng Roma ng Papado, kundi ng paganong Roma. Ang tanda ay kailangang makilala ng mga tapat, upang maiwasan nila ang pagkubkob at pagkawasak. Ang “kasuklam-suklam na kalapastanganan, na sinalita ni Propeta Daniel,” ba ay isang simbolo ng paganong Roma, o ng Roma ng Papado?

Kaya nga, pagkakita ninyo ng kasuklam-suklam na kalapastangananang nagdudulot ng pagkawasak, na sinalita sa pamamagitan ni Daniel na propeta, na nakatayo sa dakong banal (ang bumabasa, unawain niya): Kung magkagayon, silang nangasa Judea ay magsitakas sa mga bundok; ang nasa bubungan ay huwag nang manaog upang kumuha ng anuman sa kaniyang bahay; ni ang nasa bukid ay huwag nang bumalik upang kunin ang kaniyang kasuutan. At sa aba ng mga nagdadalang-tao at ng mga nagpapasuso sa mga araw na yaon! Datapuwa’t manalangin kayo na ang inyong pagtakas ay huwag mangyari sa taglamig, ni sa Araw ng Sabat: Sapagka’t kung magkagayon ay magkakaroon ng malaking kapighatian, na ang tulad ay hindi pa nangyari buhat sa pasimula ng sanlibutan hanggang sa panahong ito, at hindi na mangyayari kailanman. At malibang paikliin ang mga araw na yaon, ay walang taong maliligtas; datapuwa’t dahil sa mga hinirang, ang mga araw na yaon ay paiikliin. Mateo 24:15-22.

Binibigyang-paliwanag ni Sister White kung paano natupad ang babalang ito sa kasaysayan ng pagkawasak ng Jerusalem mula 66 hanggang 70 AD, at kaniyang tinukoy na ang bandila, o ang estandarte, ng hukbong Romano ang naging tanda para sa mga Kristiyanong nananatili pa sa Jerusalem upang tumakas. Kung gayon, ang “kasuklamsuklam na paninira, na sinalita ni Daniel na propeta,” ba ay ang paganong Roma, o ito ba ay ang Roma ng Papado, na siyang pinagbatayan ni Miller ng kaniyang balangkas?

Pinatnubayan si William Miller na maunawaan ang dalawang anyo ng Roma (ang pagano na sinundan ng papal), ngunit pinilit siya ng kasaysayang kaniyang kinabuhayan, na ituring ang dalawang kahariang iyon bilang iisang kaharian. At tunay nga, iisa silang kaharian, ngunit kinakatawan din nila ang dalawang magkasunod na kaharian. Napilitan si Miller, dahil sa propetikong kasaysayan noong 1798, na ituring ang Roma, higit sa lahat, bilang iisang kaharian. Noong 1798, pinaniwalaan ni Miller na ang Ikalawang Pagparito ni Cristo ay humigit-kumulang dalawampu't limang taon pa sa hinaharap. Lubos niyang nalalaman na ang Roma Papal ay tumanggap ng isang nakamamatay na sugat noong 1798. Para kay Miller, wala nang iba pang makalupang mga kaharian na susunod sa Roma Papal, sapagkat malapit nang magbalik si Cristo.

Sa kasaysayang kinabibilangan ni Miller, naunawaan niya na ang rebulto sa ikalawang kabanata ng Daniel ay kumakatawan sa apat na makalupang kaharian, sapagkat yaon ang pinatotohanan ni Daniel.

At ang ikaapat na kaharian ay magiging malakas na gaya ng bakal, sapagkat ang bakal ay dumudurog at sumusupil sa lahat ng bagay; at tulad ng bakal na dumudurog sa lahat ng ito, pipira-pirasuhin nito at dudurugin. At yamang nakita mo ang mga paa at mga daliri ng paa, na ang ilan ay putik ng magpapalayok at ang ilan ay bakal, ang kaharian ay mahahati; ngunit may bahagi rito ng lakas ng bakal, sapagkat nakita mo ang bakal na nahalo sa malagkit na putik. Daniel 2:40, 41.

Naunawaan ni Miller na apat lamang ang mga kaharian, at ang ikaapat at huling kaharian ay ang Roma, na, batay sa kaniyang kaalaman sa kasaysayan, ay ang Romang pagano na sinundan ng Romang papal. Para kay Miller, ang ikaapat na kaharian, alinsunod sa pahayag ni Daniel, ay “nahati,” ngunit para sa kaniya ang pagkakahating iyon ay kumakatawan lamang sa isang pagtatangi sa pagitan ng literal at espirituwal na mga aspeto ng kaharian ng Roma. Tama siya, ngunit limitado ang kaniyang pag-unawa.

Hindi nakita ni Miller na ang pagkakahati ng Romang Pagano at Romang Papal ay nakabatay sa pagkakahating itinindig si Pablo upang tukuyin. Tinukoy ni Pablo (at ni Juan na Tagapagbautista) na sa kapanahunan ng krus ay magaganap ang paglipat mula sa literal tungo sa espirituwal. Kung wala ang pagkaunawang iyon, napilitan si Miller na tanggapin na ang Roma ay sa diwa iisang kaharian na may dalawang yugto. At siyempre, tama siya (ngunit limitado). Hindi niya nakita na ang espirituwal na Roma ay kinakatawan ng literal na Babilonia, sapagkat ang espirituwal na Roma (ang Papado) ay espirituwal na Babilonia rin.

Ang literal na Babilonia, bilang una sa apat na kaharian sa Daniel 2, ay sasagisag sa ikaapat na kaharian, sapagkat ang una ay laging sumasagisag sa huli. Ang paganong Roma ay sinagisagan na

ng Babilonia, ngunit kapwa ang paganong Roma at ang Babilonia ay sumasagisag sa espirituwal na Roma (ang Kapapahan). Kaya't ang Kapapahan ang ikalimang kaharian, at ito'y kinakatawan ng Babilonia. Ito ang isang pangunahing dahilan kung bakit inihahambing ni Sister White ang pagkabihag ng literal na Israel sa Babilonia sa loob ng pitumpung taon, sa pagkabihag ng espirituwal na Israel sa espirituwal na Babilonia sa loob ng isang libo't dalawang daan at animnapung taon.

"Ang iglesya ng Diyos sa lupa ay tunay ngang nasa pagkabihag sa mahabang panahong ito ng walang humpay na pag-uusig, kung paanong ang mga anak ni Israel ay napanatiling bihag sa Babilonia sa panahon ng pagkatapon." Prophets and Kings, 714.

Kaya't walang naging problema kay Miller na ituring na mapagpapalit ang mga katuparang propetiko, yaong mas tiyak na tumutukoy sa Romang pagano at yaong sa Romang papal. Habang nagpapatuloy tayo, magbibigay tayo ng mga halimbawa nito, ngunit kung nauunawaan natin na itinuring ni Miller ang Romang pagano at Romang papal bilang iisang kaharian, mauunawaan natin kung bakit wala siyang nakikitang suliranin sa pagbanggit ni Jesus sa "kasuklamsuklam na paninira, na sinalita sa pamamagitan ni Daniel na propeta," bilang katuparan ng Romang pagano, habang kinikilala pa rin ang pariralang "kasuklamsuklam na paninira" sa aklat ni Daniel bilang isang sagisag ng Romang papal. Hindi nakita ni Miller ang tatlong kapangyarihang naninira, at dahil dito limitado ang kaniyang propetikong balangkas, bagaman tumpak.

Ngunit paano natin uunawain ang di-pagkatugma tungkol sa makasaysayang katuparan noong AD 66, nang itinindig ng paganong Roma ang mga estandarte nito sa banal na looban ng templo bilang katuparan ng hula ni Cristo? Ang "kasuklamsuklam na kalapastanganan, na sinalita sa pamamagitan ni Daniel na propeta," ba ay sagisag ng paganong Roma o ng Roma ng Papisya? Payak lamang ang sagot sa suliraning iyan kapag kinikilala mong tatlo, hindi dalawa, ang mga kapangyarihang nagdudulot ng pagkatiwangwang. Dapat tayong magsimula sa komentaryo ni Sister White hinggil sa katuparan ng hula ni Cristo tungkol sa pagkawasak ng Jerusalem.

Kaakibat ng pagpapapako ng mga Hudyo kay Cristo ang pagkawasak ng Jerusalem. Ang dugong nabuhos sa Kalbaryo ang naging pabigat na nagpabaon sa kanila sa kapahamakan, sa mundong ito at sa darating na sanlibutan. Gayon din ang mangyayari sa dakilang huling araw, kapag ang kahatulan ay babagsak sa mga tumatanggi sa biyaya ng Diyos. Si Cristo, ang kanilang batong katitisan, ay mahahayag sa kanila noon bilang bundok na naghihiganti. Ang kaluwalhatian ng Kaniyang mukha, na sa mga matuwid ay buhay, ay magiging apoy na tumutupok sa mga masama. Dahil sa pag-ibig na tinanggihan at biyayang hinamak, ang makasalanan ay malilipol.

"Sa pamamagitan ng maraming halimbawa at paulit-ulit na mga babala, ipinakita ni Jesus kung ano ang magiging kahihinatnan sa mga Judio ng pagtanggap sa Anak ng Diyos. Sa mga salitang ito, Kanyang kinakausap ang lahat, sa bawat kapanahunan, na tumatangging tanggapin Siya bilang kanilang Manunubos. Ang bawat babala ay para sa kanila. Ang nilapastangang templo, ang suwail na anak, ang mga di-tapat na magsasaka, ang mga tagapagtayong mapanghamak, ay may katapat sa karanasan ng bawat makasalanan. Malibang siya'y magsisi, ang kapahamakang ipinahiwatig ng mga ito ay sasapit sa kaniya." The Desire of Ages, 600.

Nang kilalanin ni Pablo ang paglipat mula sa literal tungo sa espirituwal, itinuro niya na ito'y naganap sa kapanahunan ng krus; at nararapat ding tandaan na ang pagkawasak ng Jerusalem ay tuwirang kaugnay ng krus. Ang pagkawasak ng literal na Jerusalem, na unang isinakatuparan ng literal na Babilonia, ay sa huling pagkakataon ay isinakatuparan ng literal na Roma, sapagkat si Jesus ay laging kumakatawan sa wakas kasama ang pasimula. Ang pagyurak sa santuwaryo at sa hukbo na nagsimula sa kapangyarihang pagano ng Babilonia ay nagtapos sa kapangyarihang pagano ng Roma.

Ang espirituwal na pagyurak sa espirituwal na Jerusalem ay isinagawa ng Roma ng Papado, at kapwa ang mga panahong iyon ng pagyurak (literal at espirituwal) ay sumasagisag sa pagyurak sa bayan ng Diyos na gagawin ng ikatlong kapangyarihang sumasalanta, na, hinggil sa Roma, ay tinatawag na Makabagong Roma.

May tatlong kapangyarihang sumasalanta na bawat isa ay umuusig sa bayan ng Diyos. Ang mga ito ay ang dragon ng paganismo, na sinundan ng halimaw mula sa dagat ng Katolisismo, at siya namang sinundan ng halimaw mula sa lupa ng Estados Unidos (ang bulaang propeta). Ang paganismo ay kinakatawan ng iba't ibang kapangyarihang pagano na niyurakan ang literal na Israel. Pagkatapos ay niyurakan ng papalismo ang espirituwal na Israel sa loob ng 1,260 taon, mula 538 hanggang 1798. Ang tatluhanang pagsasanib ng dragon, ng halimaw, at ng bulaang propeta ay ang modernong Roma at ito rin ay yumuyurak sa bayan ng Diyos sa "oras" ng krisis ng batas ng Linggo. Ang tatlong kapangyarihang sumasalanta, ang dragon, ang halimaw, at ang bulaang propeta, ay kinakatawan din bilang Romang pagano, Romang papal, at modernong Roma.

Batay sa Apocalipsis 17, ang paganismo ang unang apat na hari; ang ikalimang hari ay ang Kapapahan, at ang ikaanim, ikapito, at ikawalong mga hari ay ang tatluhanang pagkakaisa ng makabagong Roma.

At may pitong hari: ang lima ay nangabuwal, at ang isa ay umiiral, at ang isa'y hindi pa dumarating; at pagdating niya, kinakailangang manatili siya sa sandaling panahon. At ang hayop na noon ay, at ngayo'y wala, siya rin ang ikawalo, at buhat sa pito, at paroroon sa kapahamakan. Apocalipsis 17:10, 11.

Sa liwanag ng Kabanata 2 ng Daniel, ang paganismo ay ang apat na kaharian mula sa literal na Babilonya hanggang sa literal na Roma. Ang espirituwal na Babilonya ay ang kapapahan (ang ulong ginto), at ang tatluhanang pagsasanib ng dragon, ng hayop, at ng bulaang propeta (makabagong Roma) ay kinakatawan ng tatluhanang pagsasanib ng espirituwal na Medo-Persia, espirituwal na Gresya, at espirituwal na Roma (na ang nakamamatay na sugat ay napagaling).

Nang binanggit ni Jesus ang “kasuklamsuklam na paninira, na sinalita sa pamamagitan ng propetang si Daniel,” tinutukoy niya ang isang tiyak na “tanda” na dapat makilala ng mga Kristiyano sa bawat isa sa tatlong Roma: ang paganong Roma, ang papal na Roma, at ang makabagong Roma—na pawang umuusig sa bayan ng Diyos. Ang pag-uusig na iyon ay kinakatawan sa propesiya bilang pagyurak sa santuwaryo at sa hukbo. Nagbigay si Jesus ng babala tungkol sa paglapit ng pag-uusig na iyon para sa bawat isa sa tatlong panahon ng pag-uusig. Nang mailagay ang “tanda” ng kapangyarihan ng Roma sa loob ng santuwaryo, dumating na ang

panahon upang tumakas mula sa Jerusalem. Hindi ginagamit ni Jesus ang pananalita ni Daniel na “ang kasuklamsuklam na paninira” bilang sagisag ng isang makalupang kapangyarihan, kundi bilang sagisag ng tandang kailangang kilalanin ng mga Kristiyano.

“Ipinahayag ni Jesus sa mga alagad na nakikinig ang mga hatol na babagsak sa tumalikod na Israel, at lalo na ang ganting-paghihiganti na darating sa kanila dahil sa kanilang pagtanggap at sa pagpapapako sa krus ng Mesiyas. Mga hindi-mapagkakamalang tanda ang mauuna sa kahila-hilakbot na kasukdulan. Ang kinatatakutang oras ay darating nang biglaan at mabilis. At binalaan ng Tagapagligtas ang Kaniyang mga tagasunod: ‘Kaya’t kapag nakita ninyo ang kasuklamsuklam na paninira, na sinalita ni Daniel na propeta, na nakatayo sa dakong banal (ang bumabasa, unawain niya:), kung magkagayo’y ang mga nasa Judea ay tumakas sa mga bundok.’ Mateo 24:15, 16; Lucas 21:20, 21. Kapag ang mga estandarte ng mga Romano na may mga larawang diyus-diyosan ay maitindig sa banal na lupain, na umaabot ng ilang estadio sa labas ng mga pader ng lungsod, kung magkagayo’y dapat matagpuan ng mga tagasunod ni Cristo ang kaligtasan sa pagtakas. Kapag nakita ang tandang babala, ang mga ibig makatakas ay huwag nang mag-antala. Sa buong lupain ng Judea, gayundin sa Jerusalem mismo, ang hudyat para sa pagtakas ay dapat agad na sundin. Ang sinumang nagkataong nasa bubungan ay huwag nang bumaba sa kaniyang bahay, kahit upang iligtas ang kaniyang pinakamamahal na mga kayamanan. Ang mga nasa bukirin o ubasan ay huwag nang mag-ukol ng panahon upang bumalik para sa balabal na inihubad habang sila’y nagpapagal sa init ng araw. Huwag silang mag-aatubili ni sandali, baka sila’y madamay sa pangkalahatang pagkawasak.” Ang Dakilang Tunggalian, 25.

Sa nasabing sipi, tinukoy ni Sister White ang “kasuklam-suklam na paninira” bilang isang “hindi-mapagkakamalang palatandaan,” na kinakatawan ng “mga sagisag ng pagsamba sa diyus-diyosan ng mga Romano,” na kanilang itinindig “sa banal na dako” ng santuaryo. Hindi ginagamit ni Jesus ang “kasuklam-suklam na paninira” upang katawanin ang alinman sa kapangyarihan ng paganong Roma o ng papal na Roma, kundi bilang isang “tanda.” Nang ang “tanda” ay inilagay sa banal na dako ng templo, ang mga Kristiyano ay nararapat tumakas mula sa Jerusalem “baka sila madamay sa pangkalahatang pagkawasak.” Higit pang nagpatuloy si Sister White paglaon sa gayunding sipi at tinukoy na ang propesiya ni Cristo na tumukoy sa pagkawasak ay may higit sa isang katuparan.

Ang hula ng Tagapagligtas tungkol sa pagdalaw ng mga kahatulan sa Jerusalem ay magkakaroon pa ng isa pang katuparan, na ang kahila-hilakbot na pagkasalanta roon ay malabong anino lamang nito. Sa kapalaran ng hinirang na lunsod, ating matatanaw ang kapahamakan ng sanlibutang tumakwil sa awa ng Diyos at niyurakan ang Kanyang kautusan. Madilim ang mga tala ng paghihirap ng sangkatauhan na nasaksihan ng daigdig sa mahahabang dantaon ng kasamaan. Nanglulumo ang puso, at nanghihina ang pag-iisip sa pagninilay. Kasindak-sindak ang naging mga bunga ng pagtakwil sa kapangyarihan ng Langit. Ngunit isang lalong madilim na tanawin ang inihaharap sa mga pahayag tungkol sa hinaharap. Ang mga tala ng nakaraan,—ang mahabang hanay ng mga kaguluhan, mga alitan, at mga rebolusyon, ang “labanan ng mandirigma ... na may magulong ingay, at mga kasuutang iginulong sa dugo” (Isaias 9:5),—ano ang mga ito, kung ihahambing sa mga hilakbot ng araw na yaon, kapag ang nagpipigil na Espiritu ng Diyos ay lubusang babawiin mula sa masasama,

at hindi na susupil sa pagbugso ng mga pita ng tao at ng poot ni Satanas! Kung magkagayo'y masisilayan ng sanlibutan, sa paraang kailanma'y hindi pa, ang mga bunga ng paghahari ni Satanas.

Ngunit sa araw na yaon, gaya noong panahon ng pagkawasak ng Jerusalem, ang bayan ng Diyos ay maliligtas, bawa't isa na masusumpungang nakasulat sa hanay ng mga buhay. Isaias 4:3. Ipinahayag ni Cristo na Siya'y paririto sa ikalawang pagkakataon upang tipunin sa Kaniyang sarili ang Kaniyang mga tapat: "Kung magkagayo'y tatangis ang lahat ng mga lipi sa lupa, at makikita nila ang Anak ng tao na dumarating sa mga alapaap ng langit na may kapangyarihan at dakilang kaluwalhatian. At susuguin Niya ang Kaniyang mga anghel na may malakas na tunog ng pakakak, at titipunin nila ang Kaniyang mga hinirang mula sa apat na hangin, mula sa isang dulo ng langit hanggang sa kabila." Mateo 24:30, 31. Kung magkagayo'y silang hindi tumatalima sa ebanghelyo ay lilipulin ng hininga ng Kaniyang bibig at pupuksain sa ningning ng Kaniyang pagparito. 2 Tesalonica 2:8. Gaya ng Israel noong una, winawasak ng masasama ang kanilang sarili; nabubuwal sila dahil sa kanilang kasamaan. Sa pamamagitan ng isang buhay ng kasalanan, inilagay nila ang kanilang sarili sa isang kalagayang lubhang hindi na naaayon sa Diyos, anopa't ang kanilang likas ay lubos na nadungisan ng kasamaan, kaya't ang pagpapakita ng Kaniyang kaluwalhatian ay sa kanila'y nagiging apoy na tumutupok.

Mag-ingat ang mga tao, baka ipagwalang-bahala nila ang aral na ipinahayag sa kanila sa mga salita ni Cristo. Kung paanong binalaan Niya ang Kanyang mga alagad tungkol sa pagkawasak ng Jerusalem, na binigyan Niya sila ng tanda ng nalalapit na kapahamakan upang sila'y makatakas; gayon din naman binalaan Niya ang sanlibutan tungkol sa araw ng huling paggunaw at binigyan Niya ito ng mga palatandaan ng paglapit nito, upang ang lahat ng may ibig ay tumakas mula sa darating na poot. Sinasabi ni Jesus: 'Magkakaroon ng mga tanda sa araw, at sa buwan, at sa mga bituin; at sa lupa ay kapighatian ng mga bansa.' Lucas 21:25; Mateo 24:29; Marcos 13:24-26; Apocalipsis 6:12-17. Sa mga nakakikita ng mga paunang palatandaan ng Kanyang pagparito ay sinasabi: 'Malalaman ninyong malapit na ito, nasa mga pintuan na.' Mateo 24:33. 'Kaya nga, magbantay kayo,' ang Kanyang pananalitang pangbabala. Marcos 13:35. Ang mga tumatalima sa babala ay hindi iiwan sa kadiliman, upang huwag silang abutan ng araw na yaon nang hindi nila namamalayan. Ngunit sa mga ayaw magbantay, 'ang araw ng Panginoon ay darating gaya ng magnanakaw sa gabi.' 1 Tesalonica 5:2-5. The Great Controversy, 36, 37.

Nang isulat ni Sister White ang mga salitang ito, may isa pang katuparan sa hinaharap ng pagkawasak ng Jerusalem. Ang ganting-hatol na isinasagawa sa katapusan ng sanlibutan laban sa makabagong Roma (ang dragon, ang hayop, at ang bulaang propeta) ay kumakatawan sa pangwakas na pagbagsak ng espirituwal na Babilonia, ngunit ang espirituwal na Babilonia (ang kapapahan) ay minsan nang bumagsak noong 1798. Ang pagkawasak ng Jerusalem ay kumakatawan sa ganting-hatol ng Diyos laban sa isang tumalikod na iglesia.

Ang pagkawasak ng Jerusalem sa loob ng tatlo't kalahating taon mula 66 AD hanggang 70 AD ay sumasagisag sa pagkawasak na dulot ng paghahatol na ganting-parusa ng Diyos sa wakas ng sanlibutan, na ipinapataw sa makabagong Roma (ang dragon, ang hayop, at ang bulaang propeta).

Ang pagkubkob at pagkawasak ng Jerusalem, na naisakatuparan sa pamamagitan ng paganismo mula 66 AD hanggang 70 AD, ay tumagal nang eksaktong tatlo't kalahating taon.

Ang pagkubkob at pagkawasak ng espirituwal na Jerusalem na isinagawa ng papalismo ay tumagal ng tatlo't kalahating taong propetiko, mula 538 hanggang 1798. Ang dalawang ilustrasyong iyon ay mga tipo ng pagkubkob at pagkawasak ng Jerusalem sa "oras" ng krisis ng batas ng Linggo na sanhi ng makabagong Roma. Ang huli sa tatlong pagkawasak ng Jerusalem ay nababaligtad, gaya ng inilarawan sa aklat ni Daniel.

Nagsisimula ang aklat ni Daniel sa pagsakop at pagwasak ng Babilonia sa Jerusalem at nagwawakas sa pagkawasak ng Babilonia at sa pagtatagumpay ng Jerusalem. Sa bawat isa sa tatlong labanan, may ibinigay na tanda sa mga Kristiyano na nagpabatid sa kanila na tumakas mula sa nalalapit na pakikidigma. Noong AD 66, ito ay nang itindig ng mga hukbo ng paganong Roma ang kanilang mga estandarte (kanilang mga watawat sa digmaan) sa banal na dako ng santuwaryo. Noong taong 538, ito ay nang mahayag ang "tao ng kasalanan," na nakaupo sa templo ng Diyos (ang Iglesyang Kristiyano), na ipinakikitang siya ang Diyos, nang ipinasa niya ang isang batas ng Linggo sa Kapulungan ng Orleans sa taong iyon. Ang pagpapatupad ng Linggo ang kinikilala ng papasiya bilang patunay ng kanilang awtoridad sa sanlibutang Kristiyano, sapagkat iginigiit nila (nang tama) na walang saligan sa Salita ng Diyos para sa pagsamba tuwing Linggo, at ang katunayang sila ang nagtatag ng Linggo bilang araw ng pagsamba sa Kristiyanismo ay patunay na ang awtoridad ng kanilang mga paganong tradisyon at kaugalian ay higit sa Bibliya.

Noong taong 538, ang mga Kristiyano ay dapat na humiwalay sa Iglesia ng Roma, hindi lamang dahil hindi ito tunay na Iglesiang Kristiyano, kundi dahil din sa pagkakalagay ng tanda ng kapangyarihang papal sa banal na pook ng Iglesia ng Diyos. Itinutukoy ni Sister White ang proseso ng paghihiwalay sa kasaysayang iyon, na siyang nagpasimula ng panahong kung kailan tumakas ang Iglesia ng Diyos sa ilang sa loob ng isang libo't dalawang daan at animnapung taon.

Ngunit walang pagkakaisa sa pagitan ng Prinsipe ng Liwanag at ng prinsipe ng kadiliman, at hindi maaaring magkaroon ng pagkakaisa sa pagitan ng kanilang mga tagasunod. Nang pumayag ang mga Kristiyano na makipagkaisa sa mga yaong bahagya lamang ang pagbabalik-loob mula sa paganismo, pumasok sila sa isang landas na lalo't lalo pang naglalayo sa kanila mula sa katotohanan. Nagalak nang labis si Satanas na nagtagumpay siyang dayain ang napakarami sa mga tagasunod ni Cristo. Pagkatapos ay lubos niyang ipinataw ang kanyang kapangyarihan sa mga ito, at inudyukan silang usigin ang mga nanatiling tapat sa Diyos.

Walang nakaunawa nang gayon kahusay kung paano sasalungatin ang tunay na pananampalatayang Kristiyano gaya ng mga minsan nang naging tagapagtanggol nito; at ang mga Kristiyanong tumalikod na ito, na nakipag-isa sa kanilang mga kasamang kalahati pa'y pagano, ay itinuon ang kanilang pakikidigma laban sa mga pinakamahalagang bahagi ng mga doktrina ni Cristo.

Lubhang matinding pakikibaka ang kinailangan ng mga magpapakatapat upang manindigan laban sa mga panlilinlang at mga kasuklam-suklam na bagay na ikinubli sa anyo ng mga kasuotang pangsaserdote at ipinasok sa iglesia. Hindi tinanggap ang Bibliya bilang pamantayan ng pananampalataya. Ang aral ng kalayaan sa relihiyon ay tinawag na heresyas, at

ang mga tagapagtaguyod nito ay kinapootan at ipinasailalim sa pagbabawal.

“Pagkaraan ng mahabang at mabigat na pakikipaglaban, nagpasya ang iilang tapat na putulin ang lahat ng pakikipag-isa sa tumalikod na iglesia kung patuloy pa rin nitong tatanggihan na palayain ang sarili nito mula sa kabulaanan at idolatriya. Nakita nila na ang paghihiwalay ay isang ganap na pangangailangan kung ibig nilang sumunod sa salita ng Diyos. Hindi sila nangahas magparaya sa mga kamaliang nakamamatay sa kanilang sariling mga kaluluwa, ni magbigay ng halimbawa na maglalagay sa panganib sa pananampalataya ng kanilang mga anak at ng mga anak ng kanilang mga anak. Upang matiyak ang kapayapaan at pagkakaisa, handa silang gumawa ng alinmang pagpapahinuhod na umaayon sa katapatan sa Diyos; ngunit nadama nila na maging ang kapayapaan man ay napakamahal na kabayaran kung isasakripisyo ang simulain. Kung ang pagkakaisa ay makakamtan lamang sa pamamagitan ng pagkompromiso sa katotohanan at katuwiran, kung gayon hayaang magkaroon ng di-pagkakasundo, at maging digmaan.” Ang Dakilang Tunggalian, 45.

Ipagpapatuloy namin ang mga kaisipang ito sa susunod na artikulo.

Ang kawalang-hanggan ay nakalatag sa ating harapan. Ang tabing ay malapit nang itaas. Tayo na nasa ganitong mapitagan at may pananagutang katayuan, ano ang ating ginagawa, ano ang ating iniisip, paanong tayo’y kumakapit sa ating makasariling pag-ibig sa kaginhawahan, samantalang ang mga kaluluwa ay napapahamak sa paligid natin? Lubusan na bang naging manhid ang ating mga puso? Hindi ba natin nadarama o nauunawaan na may gawain tayong dapat tuparin para sa kaligtasan ng iba? Mga kapatid, kayo ba’y kabilang sa uring may mga mata ngunit hindi nakakakita, at may mga tainga ngunit hindi nakaririnig? Walang kabuluhan ba ang ibinigay sa inyo ng Diyos na kaalaman ng Kanyang kalooban? Walang kabuluhan ba na Siya’y nagpadala sa inyo ng sunud-sunod na babala? Pinaniniwalaan ba ninyo ang mga pahayag ng walang-hanggan katotohanan hinggil sa nalalapit na darating sa lupa, pinaniniwalaan ba ninyo na ang mga kahatulan ng Diyos ay nakabimbin sa ibabaw ng mga tao, at maaari pa rin ba kayong maupo nang kampante, tamad, pabaya, maibigin sa kalayawan?

Hindi ngayon ang panahon para sa bayan ng Diyos na ituon ang kanilang mga puso o mag-impok ng kanilang kayamanan sa sanlibutan. Hindi na malayo ang panahon na, gaya ng mga unang alagad, tayo’y mapipilitang humanap ng kanlungan sa mga ilang at mga pook na tiwangwang at liblib. Gaya ng pagkubkob sa Jerusalem ng mga hukbong Romano na naging hudyat ng pagtakas para sa mga Kristiyanong taga-Judea, gayon din ay magiging babala sa atin ang paggamit ng kapangyarihan ng ating bansa sa pamamagitan ng kautusang magpapatupad ng Sabat ng kapapahan. Panahon na noon upang lisanin ang malalaking lungsod, bilang paghahanda sa pag-alis mula sa maliliit naman, tungo sa mga tahimik na tahanan sa mga liblib na pook sa kabundukan. At ngayon, sa halip na maghanap ng mamahaling mga tahanan dito, marapat na tayo’y naghahanda na lumipat sa isang higit na mabuting bayan, sa makatuwid baga’y isang makalangit. Sa halip na gugulin ang ating mga yaman sa pagpapalugod sa sarili, dapat nating pag-aralang magtipid. Bawat talento na ipinahiram ng Diyos ay dapat gamitin sa Kanyang kaluwalhatian sa pagbibigay ng babala sa sanlibutan. May gawain ang Diyos para sa Kanyang mga kamanggagawa sa mga lungsod. Dapat matustusan ang ating mga misyon; dapat ding buksan ang mga bagong misyon. Upang maisulong nang matagumpay ang gawaing ito ay

mangangailangan ng hindi maliit na paggugol. Kinakailangan ang mga bahay-sambahan, kung saan maaaring anyayahan ang mga tao upang marinig ang mga katotohanan para sa panahong ito. Sa mismong layuning ito, ipinagkatiwala ng Diyos ang isang puhunan sa Kanyang mga katiwala. Huwag ninyong itali ang inyong mga ari-arian sa mga gawaing makamundo, anupa't mahadlangan ang gawaing ito. Ilagak ninyo ang inyong mga yaman kung saan madali ninyo itong magamit para sa kapakanan ng adhikain ng Diyos. Ipadala ninyo ang inyong mga kayamanan na una sa inyo sa langit. Testimonies, tomo 5, 464.